

Sygnatura akt VIII Ga 369/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Górski

Sędziowie: SO Anna Budzyńska

SR del. Anna Górnik (spr.)

Protokolant: stażysta Patrycja Predko

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2014 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) ((...)) w B.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 20 listopada 2012 roku, sygnatura akt X GC 484/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (jednego tysiąca dwustu złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Anna Budzyńska SSO Krzysztof Górski SSR del. Anna Górnik

Sygn. akt VIII Ga 369/13

UZASADNIENIE

Powódka (...) ((...)) z siedzibą w B. (Belgia) wniosła w dniu 9 maja 2011r. pozew przeciwko pozwanej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o zapłatę kwoty 5622,99 euro z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powódka jest międzynarodową organizacją świadczącą m.in. usługi certyfikacyjne obejmujące przeprowadzenie ekspertyz powykonawczych, nadawanie certyfikatów jakości i bezpieczeństwa jednostkom pływającym. Powódka miała przeprowadzić na rzecz pozwanej weryfikację jednostek pływających, a za wykonane usługi certyfikacyjne wystawiła fakturę VAT nr (...) z dnia 29 lipca 2008r. na kwotę 2 179,99 euro oraz fakturę VAT nr (...) z dnia 20 marca 2009r. na kwotę 3 443,00 euro. Powódka wyliczyła zadłużenie pozwanej na kwotę 5622,99 euro i ostatecznie sprecyzowała żądanie w piśmie z dnia 9 maja 2011 r.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana, ustosunkowując się do żądania określonego w pozwie, wniosła o oddalenie powództwa oraz o obciążenie powódki kosztami procesu.

Pozwana zgłosiła zarzut przedawnienia roszczenia powódki wskazując, że przedmiotem umowy było przeprowadzenie ekspertyzy i nadanie certyfikatu, co kwalifikuje stosunek prawny jako umowę o dzieło zgodnie z art. 627 k.c. Roszczenia z umowy o dzieło przedawniają się z upływem dwóch lat od oddania dzieła, co skutkuje przedawnieniem należności z faktury z dnia 29 lipca 2008r., natomiast z tytułu faktury z dnia 20 marca 2009r. po upływie dwóch lat od oddania dzieła. Dalej pozwana podniosła, że z uwagi na brak przedstawienia dokumentów świadczących o istnieniu umowy i obowiązku zapłaty, nie jest w stanie odnieść się do żądań powódki. Zaprzeczyła, ażeby łączyła ją z powódką jakakolwiek umowa, z której wynikałby obowiązek zapłaty, poza tym powódka powinna wykazać się dowodem na wykonanie dzieła, a także dowodem jego odebrania. Pozwana wskazała, że nigdy nie wyrażała zgody na wystawienie na jej rzecz faktur VAT przez powódkę oraz nie posiada żadnej dokumentacji w zakresie świadczonych usług.

Wyrokiem z dnia 20 listopada 2012 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, Wydział X Gospodarczy zasądził od pozwanej (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz powódki (...) ((...)) z siedzibą w B. kwotę 5.622,99 euro z odsetkami ustawowymi od dnia 6 czerwca 2010 roku, oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3520 złotych tytułem kosztów procesu.

Powyższy wyrok Sąd wydał po ustaleniu, że w dniu 22 maja 2008r. doszło do podpisania pomiędzy przedstawicielem (...) ((...)) w B., a osobą reprezentującą producenta (...) sp. z o.o. w S. umowy certyfikacyjnej dla łodzi oraz skutera wodnego (...) (moduły Aa, B, lub G oraz (...)). Umowa dotyczyła jednostek pływających o następujących nazwach modeli: (...) S.,(...), D. (...), (...)i (...).

(...) obciążyła spółkę (...) fakturą z dnia 29 lipca 2008r. opiewająca na kwotę 2 179,99 euro, płatną przy odbiorze, tytułem usługi polegającej na weryfikacji jednostki pływającej i przeprowadzeniu inspekcji przez kontrolera.

Sąd ustalił dalej, że dnia 1 sierpnia 2009r. te same strony podpisały kolejną umowę certyfikacyjną dla łodzi oraz skutera wodnego (...) obejmującą jednostki pływające D. M., D. P. i F. W.. Za przeprowadzenie weryfikacji jednostek D. M. (...) i F. W. i dokonanie inspekcji (...) wystawiło producentowi fakturę nr (...) z dnia 30 marca 2009r. o wartości 3 443,00 euro, płatną przy odbiorze.

Pismem z dnia 29 września 2009r. przedstawiciel firmy windykacyjnej zwrócił się do (...) spółki z o.o. o wyrażenie pisemnego stanowiska w przedmiocie spłaty przekazanej do windykacji należności w kwocie 6 502,00 euro należnej dla (...) z siedzibą w B.. W dniu 25 maja 2010r. pełnomocnik (...) wystosował wobec spółki (...) przedsądowe wezwanie do zapłaty dotyczące kwoty 6 164,80 euro wynikającej z faktury nr (...) z dnia 29 lipca 2008r. i faktury nr (...) z dnia 30 marca 2009r.

Sąd wskazał także, że powódka przedłożyła certyfikaty dotyczące szalup rekreacyjnych WYR 2 (...) (...), (...) (...), D. M.(...), łodzi F. (...) V., łodzi D. V. .

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione i wskazał, że z materiału dowodowego wynika, iż pozwany w ramach prowadzonej działalności gospodarczej brokerskiej obejmującej sprzedaż używanych łodzi motorowych i motorowych jachtów morskich nabył od powoda usługi certyfikacyjne w zakresie weryfikacji powykonawczej i przyznania certyfikatów określonym modelom łodzi, a weryfikacja jednostek pływających pozwanego została zakończona wydaniem certyfikatów przez (...) Instytut (...) i wystawieniem faktur, na których zostały ujęte zakres prac w oparciu o zawartą między stronami umowę certyfikacyjną dla łodzi i skutera wodnego.

Sąd powołując zapisy umowy wskazał, że jako producent w umowie została wskazana pozwana spółka (...) -system (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. a nadto w umowie została podana osoba upoważniona z ramienia pozwanego do kontaktu – I. S..

Sąd I instancji uznał, iż strona powodowa, domagając się zapłaty, winna wykazać, że wykonała określone usługi certyfikacyjne w zakresie weryfikacji powykonawczej i przyznania certyfikatów określonym modelom łodzi i temu obowiązkowi sprostała przedkładając na powyższą okoliczność oryginalne certyfikaty jednostek pływających .

Sąd nie podzielił stanowiska pozwanej spółki, podważającego możliwość złożenia powyższych dokumentów w terminie późniejszym niż w dacie złożenia pozwu albowiem zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, w przypadku braku wskazania przyczyn odmowy zapłaty, powód nie ma obowiązku niejako z ostrożności procesowej przedkładać wszystkich dokumentów już pozwie.

W dalszej części rozważań Sąd wskazał, iż faktura nie może być traktowana jako samodzielna podstawa stwierdzająca istnienie stosunku cywilnoprawnego, jednak przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności danej sprawy Sąd jest władny przyjąć, że podane w niej informacje odpowiadają rzeczywistości. Dokumenty certyfikacyjne Sąd uznał, zgodnie z intencją strony powodowej, jako dowód wykonania usługi, a na ich podstawie wystawiane były faktury Vat. Sąd zauważył nadto, iż toku postępowania nie zostały przedstawione żadne dowody świadczące o podjęciu jakichkolwiek kroków zmierzających do wyjaśnienia zasadności wystawienia faktur. Strona pozwana winna – zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c. – wskazać konkretny środek dowodowy, który przemawiałby za przyjęciem jej twierdzeń za słuszne. Na niekorzyść pozwanej, zdaniem Sądu Rejonowego, świadczy fakt, iż nie wykazała żadnych okoliczności wskazujących na niez zaakceptowanie przez siebie treści przedmiotowych faktur. Pozwana spółka nie wykazała, iż podjęła jakiegokolwiek działania zmierzające do wyjaśnienia wątpliwości, nie naprowadziła żadnych wniosków dowodowych mogących potwierdzić zasadność odmowy zapłaty chociażby poprzez wykazanie, iż jednostki pływające, którym przyznano certyfikaty nie były przedmiotem wprowadzenia ich przez pozwaną na rynek.

Sąd przywołał wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2007 r. II CSK, w którym wskazano, że pozwany, jeżeli faktów nie przyznaje, ma obowiązek udowodnienia okoliczności niweczących prawo powoda ". Fakty i dowody, zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, związane z konkretnymi okolicznościami, z którymi pozwany się nie zgadza, powinien wykazać, jeżeli ma to służyć obronie jego stanowiska, zaś do twierdzeń powoda winien ustosunkować się, czego nie uczynił. Sąd podkreślił przy tym, iż reprezentant pozwanej - I. S., mimo wezwania, nie stawiał się na posiedzenie Sądu, przez co zaniechał ustosunkowania się do całokształtu sprawy.

W zakresie zgłoszonego zarzutu przedawnienia przywołał Konwencję Rzymską z dnia 19 czerwca 1980 r. o prawie właściwym dla zobowiązań umownych jest swoboda wyboru prawa właściwego dla umowy. W ocenie Sądu właściwym prawem dla rozpoznania przedmiotowej sprawy jest prawo belgijskie, zgodnie zaś z belgijskim kodeksem cywilnym (art. 2262bis) wszelkie powództwa przeciwko osobie przedawniają się z upływem lat dziesięciu.

Odsetki Sąd I instancji zasądził zgodnie z art. 481 k.c. od wezwania do zapłaty z dnia 25 maja 2010 r., z uwzględnieniem siedmiodniowego terminu płatności wskazanym na wezwaniu z doliczeniem 5 dni na obieg pocztowy co jest zgodne z dyrektywą Parlamentu Europejskiego I Rady 2000/35/WE z dnia 29 czerwca 2000 w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. Sąd przywołał art 3 stanowiący między innymi, że Państwa Członkowskie zapewnią, iż odsetki, jeżeli data lub termin płatności nie został ustalony w umowie, stają się automatycznie wymagalne bez konieczności wzywania w terminie 30 dni od daty otrzymania faktury lub równoważnego wezwania do zapłaty, a jeśli data otrzymania faktury lub wezwania nie jest pewna- w terminie 30 dni od daty otrzymania faktury lub usług. Sad wskazał przy tym, że wystawienie certyfikatów miało miejsce 13 listopada 2008 i 20 marca 2009 r.)

Konsekwencją wydanego rozstrzygnięcia było obciążenie strony pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Koszty powódki zamknęły się w kwocie 3520,00 zł (1103,00 zł – koszty opłaty od pozwu, 2400 zł – koszty zastępstwa procesowego, 17,00 zł – koszty opłaty skarbowej). W konsekwencji zasądzono od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3520,00 zł tytułem kosztów procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.)

Od powyższego wyroku apelację wywiodła strona pozwana zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości, a ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Jednocześnie apelujący wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje.

Wyrokowi Sądu Rejonowego zarzucono naruszenie art. 6 k.c. w związku z art. 232 zd. pierwsze k.p.c. poprzez nieprawidłową wykładnię i nieuzasadnioną zmianę reguł ciężaru dowodowego i nieprawidłowe przyjęcie, że powódka wykazała, że roszczenie jej przysługuje.

Zarzucono także naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dowolną ocenę w miejsce swobodnej, a także naruszenia art. 479¹² k.p.c. poprzez jego nieprawidłową wykładnię i naruszenie zasady prekluzji dowodowej.

W uzasadnieniu apelacji przedstawiono wykładnię art. 6 k.c. oraz jej skutki dla rozstrzygnięcia sporu, w tym wskazano na obowiązki dowodowe powoda. W dalszej części pisma przedstawiono znaczenie przepisu art. 230 k.p.c. oraz art. 479¹² § 1 k.p.c. wraz z oceną skarżącego, iż nie spełniły się przesłanki dopuszczenia spóźnionych dowodów.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu pisma zawarto polemikę ze stanowiskiem pozwanego i poparto stanowisko Sądu Rejonowego zawarte w uzasadnieniu wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się niezasadna w całości.

Sąd Okręgowy, zgodnie z dyspozycją art. 378§1 k.p.c., w granicach wniesionej apelacji, rozważa na nowo zebrany w sprawie materiał dowodowy i dokonuje jego samodzielnej oceny. Powyższa analiza pozwala stwierdzić, iż zarówno ustalenia stanu faktycznego, jak i ocena prawna, dokonana przez Sąd I instancji była prawidłowa, tym samym niecelowe jest jej powtarzanie.

Niezasadnym okazał się zarzut przekroczenia przez Sąd granicy swobodnej oceny dowodów i w związku z tym błędnych ustaleń faktycznych. Podobnie jak niezasadny okazał się zarzut nieprawidłowego zastosowania przez Sąd rozkładu ciężaru dowodu.

Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. W orzecznictwie trafnie przyjmuje się iż, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena taka nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów wymaganej normą art. 233§1 k.p.c. Ocena taka musi się ostać nawet, gdyby z materiału tego w równym stopniu dały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku braku logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie przeprowadzono wbrew zasadom doświadczenia życiowego, ocena dowodów przeprowadzona przez sąd może być skutecznie podważona (wyrok SN z 27.09.2001, II CKN 817/00, LEX nr 56906). Apelujący wskazał jedynie na swoje przekonanie, iż stan faktyczny w istocie był odmienny niż ustalony przez Sąd, nie wskazał przy tym przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. Nie podał więc, jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając ich wiarygodność i moc dowodową (por. orzecz. SN z 23.01.2001r. IV CKN970/00 LEX 52753, z 10.01.2002, II CKN 572/99, LEX 53136).

Odnosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, iż powód ograniczył się jedynie do zaprezentowania wykładni przepisów oraz oceny, iż ich zastosowanie przez Sąd było błędne. Brak jest jednak w apelacji jakiegokolwiek konkretnego odniesienia, które pozwalałoby ustalić, które oceny Sądu Rejonowego i dlaczego apelujący kwestionuje. Pozwany powiela jedynie swoje stanowisko, iż powódka nie przedstawiła żadnego dowodu istnienia umowy pomiędzy stronami. Tym samym w sposób oczywisty ignoruje istnienie w materiale dowodowym pisemną umowę stron, która została podpisana przez Prezesa Zarządu pozwanej Spółki. W żaden sposób do tej umowy

pozwany się nie odniósł, pomimo, iż Sąd Rejonowy wyraźnie umowę tę ocenił i uczynił jedną z podstaw faktycznych rozstrzygnięcia. Pozwany wskazał jednocześnie, iż dołączona faktura VAT nie wykazuje istnienia umowy sprzedaży, co w ocenie Sądu odwoławczego wskazuje na przypadkowy i chaotyczny dobór argumentów apelacji. W niniejszej sprawie bowiem nigdy nie padły twierdzenia, iż strony łączyła umowa sprzedaży, ustalenia takiego nie dokonał również Sąd I instancji, wskazując, iż przedmiotem świadczenia powoda była usługa certyfikacyjna.

W ocenie Sądu odwoławczego analiza treści uzasadnienia wyroku pozwala jednoznacznie stwierdzić, iż Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, a ocena ta w żaden sposób nie nosi cech dowolności. Poza wskazaną już treścią pisemnej umowy stron powołano się także na, wystawione przez stronę powodową, certyfikaty dotyczące sprzętu tożsamego z wymienionym w umowie. Prawdziwości dokumentów certyfikacyjnych pozwany nie zakwestionował ani nie naprowadził żadnych dowodów, ażeby te dokumenty dotyczyły innej umowy. Również w treści apelacji nie kwestionowano istnienia i prawdziwości tych dokumentów dowodzących spełnienia świadczenia wzajemnego przez powoda.

Również w zakresie zarzutu obejmującego nieuprawnione dopuszczenia spóźnionych dowodów apelujący zupełnie pomija szerokie uzasadnienie dokonane przez Sąd Rejonowy w tym zakresie. Ogranicza się jedynie do lakonicznego przytoczenia opisu instytucji prekluzji dowodowej bez konkretnego odniesienia do niniejszej sprawy. Sąd I instancji w sposób prawidłowy dokonał wykładni przepisu art. 479¹²§1 k.p.c. wskazując przy tym na postawę pozwanego przed procesem, która stanowiła podstawę uznania, iż potrzeba powołania nowych dowodów powstała później niż w pozwie.

Niezależnie od powyższego analiza protokołu rozprawy wskazuje, iż w zakresie postanowienia Sądu dopuszczającego dowód z dokumentów certyfikatów (k.166 akt) pozwany nie złożył zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. tracąc tym samym uprawnienie do powoływania się przed Sądem II instancji na ewentualne uchybienie w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę całokształt przytoczonych okoliczności i powyższą argumentację, Sąd Okręgowy uznał zarzuty apelacji za niezasadne, co skutkowało jej oddaleniem w trybie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108§1 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika ustalono na podstawie § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – na kwotę 1200 złotych.

SSO Anna Budzyńska SSO Krzysztof Górski del. SSR Anna Górnik